

Grunnrenteskatt skal trygge velferdsordningene våre

Enslige minstepensjonister, lågtlønte og sosialhjelpsmottakere lever i dag under EUs fattigdomsgrense, mens Norge har 444 milliardærer med en formue på 1,884 billioner kroner. Matkøene i Norge vokser samtidig som mange styrtrike bedriftseiere rømmer fra rettferdig skattelegging og flytter til Sveits. 115.000 barn vokser opp i lavinntektsfamilier mens de 10 rikeste i Norge i gjennomsnitt har ei skattbar inntekt på 560 millioner kroner. Det er bemanningskrise innafor helsesektoren og i skolene, samtidig som de 3 største lakseoppdrettsselskapene betalte ut nesten 7 milliarder kr i aksjeutbytte de 3 første kvartalene i 2022. Dette er forskjells-Norge i dag, og den offentlige velferdsstaten skaker i sammenføyningene.

En av skattene vi med hell har innført i Norge er grunnrenteskatt i næringer som høster av naturen og hvor inntjeninga er ekstra god, der en oppnår såkalt superprofitt. Derfor er grunnrenteskatt allerede innført innafor olje og vasskraft. Den Høyre-ledede regjeringa, med Erna Solberg og Siv Jensen i spissen, fikk også utredet grunnrenteskatt på havbruk i forrige stortingsperiode, men forslaget ble lagt i skuffen. I Skatteutvalgets nylige framlagte rapport sies det blant annet: «Utvalget mener derfor at grunnrenteskatter bør benyttes i så stor utstrekning som mulig og anbefaler blant annet at forslaget fra Kraftskatteutvalget og Havbruksskatteutvalget blir fulgt opp.»

Havbruksnæringa har siden 2019 drevet en pengesterk lobbyvirksomhet mot at næringa skal bli pålagt grunnrenteskatt. Havbruksnæringa er ei viktig næring i Trøndelag som bidrar til betydelig sysselsetting og bosetting i fylket vårt. Men havbruket må erkjenne at de leier arealer av fellesskapet og at inntjeninga er usedvanlig høy. Det beste beviset på at havbruksnæringa har superprofitt, ser vi på børsen og på skattelistene. Toppen på skattelistene i kyst-Trøndelag er tapetsert av havbrukseiere.

I det demokratiske Norge har folket et felles eierskap til naturressursene. Vi har en allemannsrett i å ferdes i naturen, og høsting av naturen skal komme fellesskapet til gode. I det sosialdemokratiske Norge har prinsippet om rettferdig fordeling, det å dele på goder og byrder, vært den grunnleggende rettesnora for utviklinga av samfunnet. I landet vårt har vi derfor prøvd å innføre en rettferdig og progressiv beskatning av inntekter og eiendommer, og vi har bygd opp en offentlig velferdsstat som skal være sikkerhetsnettet for at alle innbyggere skal kunne leve gode og anstendige liv.

At AP/SP-regjeringa foreslår å innføre grunnrenteskatt på vindkraft og havbruk fra 01.01.2023 er veldig bra, og støttes fullt ut av Trøndelag SV. Så er det viktig at Regjeringa, på bakgrunn av høringsuttalelsene, finjusterer ordninga slik at reelle inntekter i næringa blir skattlagt. Det sosialdemokratiske Norge trenger rettferdig skattelegging, også av havbruksnæringa, for å opprettholde de gode offentlige velferdsordningene, for at barn skal slippe å vokse opp i fattigdom og for at vanlige folk skal slippe å stå i matkø.

Årsmøte i Trøndelag SV 2023